

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lov nr. 455 af 10. juni 1997 om aktiv socialpolitik, jf. forarbejderne hertil (L 230 1996-97 Folketingstidende 1996-97, till. A 5082, till. A 5009, FF 6072, till. B 1242, FF 7861, till. B 1432, FF 8297, till. C 859). Loven er ændret bl.a. ved lov nr. 1112 af 29. december 1997 om ændring af lov om social bistand og lov om aktiv socialpolitik, jf. forarbejderne hertil (L 122 1997-98 Folketingstidende 1997-98, till. A 2447, till. A 2444, FF 2040, till. B 153, FF 2436, FF 2621, till. B 284).

Lovforslaget er en opfølgning på aftalen mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om kommunernes økonomi for 2001. Det er således indeholdt i aftalen, at der som led i en større målretning af aktiveringsindsatsen for kontanthjælpsmodtagere skal fremsættes lovforslag om en ændring af lov om aktiv socialpolitik med henblik på at justere og præcisere de rådighedsregler og sanktionsregler, der gælder for kontanthjælpsmodtagere i aktivering.

Lovforslaget indeholder følgende elementer:

- 1) Forslag om en pligt for kontanthjælpsmodtagere til aktivt at søge arbejde.
- 2) Forslag om at præcisere de gyldige grunde for en kontanthjælpsmodtager til ikke at opfylde sin rådighedsforpligtelse.
- 3) Forslag om at skærpe sanktionsreglerne ved gentagne og omfattende udeblivelser fra et aktiveringsstilbud.
- 4) Forslag om at indføre ufravigelige sanktionsregler i tilfælde af udeblivelser fra aktivering.
- 5) Forslag om at forhøje det maksimale fradrag i kontanthjælpen ved udeblivelser fra aktivering.
- 6) Forslag om en bemyndigelsesbestemmelse for socialministeren til at fastsætte regler om aktivering af kontanthjælpsmodtagere.

Punkterne 1-5 har det til fælles, at de alle har til formål at sikre en bedre sammenhæng mellem regelsættet og målgruppen for at øge kvaliteten af aktiveringen. Flere af forslagene har endvidere til formål at skabe et grundlag for en mere ensartet praksis i kommunerne, samt at give sagsbehandlere i kommunerne

mere entydige regler til støtte for deres arbejde. Forslagene skal således også ses i lyset af bestræbelserne på at skabe en større målretning i aktiveringsindsatsen.

Punkt 6 om en bemyndigelsesbestemmelse er et forslag alene af teknisk karakter.

Baggrunden for lovforslaget

Den overordnede målsætning med den aktive socialpolitik er at hjælpe modtagere af kontanthjælp tilbage til ordinær beskæftigelse på arbejdsmarkedet.

For at sikre kvaliteten i aktiveringsindsatsen i forhold til kontanthjælpsmodtagere er det nødvendigt, at der sker en korrekt visitation af modtagerne for at kunne skabe den rette sammenhæng mellem rettigheder og pligter i aktiveringen og indholdet af indsatsen.

I takt med at ledigheden i perioden fra 1994 til 1999 er mere end halveret, er andelen af forsikrede ledige, som angiver at de står til rådighed for arbejdsmarkedet, steget med omkring 10-11 pct.point. For ledige kontanthjælpsmodtagere er ledigheden faldet lidt mindre for sammenlignelige aldersgrupper. Hertil kommer, at andelen, som angiver at de står til rådighed for arbejdsmarkedet, er faldet med 6-7 pct.point.

Udviklingen i ledigheden skal ses i sammenhæng med, at der for ledige kontanthjælpsmodtagere ikke i samme omfang som for forsikrede ledige er gennemført stramninger og præciseringer af rådighedsreglerne. Der er således i dag en række forskelle mellem reglerne, bl.a. med hensyn til rådighedsbegrebet, gyldige grunde til manglende rådighed og sanktioner ved tilsidesættelse af rådighedsforpligtelsen.

Det er imidlertid en væsentlig forudsætning for at kunne opnå en bedre sammenhæng mellem ret- og pligtsiden i aktiveringen - herunder mere præcise og mindre skønsbetingede retningslinier for anvendelsen af rådighedsreglerne - at der i kommunerne sker en korrekt visitation af kontanthjælpsmodtagerne.

Når en person anmoder om kontanthjælp og betingelserne for udbetaling af hjælpen er opfyldt, skal kommunen vurdere om personen har ledighed som problem eller har problemer ud over ledighed.